

Muistio

Helsingin ja Espoon tulvaryhmän kokous 2.6.2020

Aika: 2.6.2020 klo 12
Paikka: Uudenmaan liitto/Teams-kokous
Paikalla: Kaarina Rautio, Uudenmaan liitto
Tanja Lamminmäki, Uudenmaan liitto
Kari Rantakokko, Uudenmaan ELY-keskus
Olli Jaakonaho, Uudenmaan ELY-keskus
Jouni Kilpinen, Helsingin kaupunki
Esa Rauhala, Espoon kaupunki
Sami Lindberg, Helsingin pelastuslaitos
Antti Lallukka, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Leena Sänkiaho, HSY
Reetta Kuronen, Helsingin kaupunki
Eija Kivilaakso, Helsingin kaupunki

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kaarina avasi kokouksen ja käytiin paikalla olijat läpi. Eija Kivilaakso on kutsuttu Helsingin ja Espoon tulvaryhmään mukaan pysyväksi asiantuntijajäseneksi.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialistaan lisättiin Helsingin tulvakohteiden läpikäynti. Muilta osin asialista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisessä kokouksessa sovittiin, että otetaan selvää ns. piilotetun kanavan mahdollisuudesta Teamsissa, jossa voisi käsitellä valmistelun alla olevia keskeneräisiä asioita. Tanja totesi, että salainen kanava on teknisesti mahdollista toteuttaa, mutta hankalaa. Helpompi tapa on tarvittaessa hoitaa asioiden valmistelu esimerkiksi sähköpostin välityksellä. Hyvät ideat ja innovaatiot pyritään välittämään joka tapauksessa tulvaryhmien välillä.

Leena esitti, että edellisen kokouksen muistiota lyhennetään viemäröinnin palvelutavoitetta koskevan maininnan osalta. Tanja tekee esitetyn muutoksen ja tarkistaa muutetun kohdan Leenalla.

4. Helsingin tulvakohteiden läpikäynti

Edellisessä kokouksessa keskusteltiin siitä, että SYKE:n tulvakartoilla olisi hyvä erottaa ne tulvariskikohteet, joille on toteutettu tai joille on suunniteltu tulvasuojelutoimenpiteitä. Tällä hetkellä tulvakartoilta jää välittämästä tieto jo tehdyistä tai suunnitelluista toimenpiteistä.

Reetta esitteli Helsingin tulvakohteiden toimenpiteiden mukaista luokittelua, joka on tarkoitus viedä SYKE:n tulvakartoille. Tulvakohteet on osoitettu kolmella erivärisellä soikiolla sen mukaan, mikä on niiden tulvasuojelun aste (vihreä: asemakaavoituksen osana laadittu selvitys tulvariskin hallinnasta, turkoosi: tunnistettu pitkän aikavälin jatkosuunnittelun tarve, musta: toimintojen toivottua käyttöikää suunniteltaessa on otettava huomioon). Reetta vie kokouksessa esittelemänsä aineiston Teamsiin sekä

lähettää ne myös Esalle. Espoon puolella tulvakohteet on mahdollista osoittaa samoilla periaatteilla.

Helsinki käy tulvariskikohteet ja niiden luokittelut vielä kertaalleen läpi ja tarkistaa mm. Töölönlahden, Kauppatorin, Eteläsataman ja Laajasalon luokittelut. Tämän jälkeen Helsinki toimittaa aineistot SYKE:lle.

Kokouksessa esitettiin, että tulvariskien hallintasuunnitelmaan voisi lisätä kohdekuvauksen jokaisesta soikioin osoitetusta kohteesta ja kuvata lyhyesti niiden tulvasuojelun toteutetut tai suunnitellut toimenpiteet. Esitystä kannatettiin. Lisäksi ehdotettiin, että viime suunnitelmassa mukana olleet kartat valmisteilla olevista asema- ja yleiskaavoista jätettäisiin pois, koska kaikilla kaavoilla ei ole kytköstä tulvariskeihin.

5. Tulvariskien hallinnan tavoitteet

Tulvariskien hallintasuunnitelmalle asetettuja tavoitteita käsiteltiin edellisessä kokouksessa. Kari esitteli edellisen kokouksen keskustelun pohjalta täsmennettyjä tavoitteita.

Ensimmäisen otsikon (*Tavoitteet ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen liittyen*) alla olevien tavoitteiden muotoiluihin ei ole tehty muutoksia. Tavoitteet hyväksyttiin.

Toisen otsikon (*Tavoitteet välttämättömyyspalveluihin liittyen*) alla oleviin tavoitteisiin on tehty pieniä tarkistuksia muotoiluihin liittyen. Karin esitys on, että energia ja vesihuoltopalveluiden turvaamisen osalta käytettäisiin *kohtuuttoman pitkän ajan* määritelmää. Perusteena on mm. tavoitteen alla olevia palveluita koskevat erilaiset säädökset ja ohjeet. Tavoitteen muotoilu hyväksyttiin. Kokouksessa kuitenkin esitettiin, että tavoitteen kohteena olevien välttämättömyyspalveluiden turvaamista koskevia säädöksiä ja taustaa kuvailtaisiin raportissa.

Kolmannen otsikon (*Tavoitteet ympäristöön ja kulttuuriperintöön liittyen*) alla oleva tavoite hyväksyttiin.

Neljättä tavoiteotsikkoa (*Tavoitteet viranomaistoimintaan ja omaehtoiseen varautumiseen liittyen*) on muutettu edellisen kokouksen jälkeen. Termi *kansalaistoiminta* on muutettu *omaehtoiseksi varautumiseksi*, jolla tarkoitetaan muiden kuin viranomaisten varautumista tulvatilanteisiin. Tavoitteissa on käytetty termiä tulvatilannetoimijat. Tämä termi tullaan muuttamaan muotoon *tulvatilanteessa toimijat*-muotoon. Tavoitteet tämän osalta hyväksyttiin.

6. Tulvariskien hallintasuunnitelma

Olli esitteli tulvariskien hallintasuunnitelman raporttirunkoa, joka pohjautuu valtakunnalliseen suunnitelmapohjaan. Uudenmaan tulvaryhmissä on esitetty, että raportti voisi olla edellistä tiiviimpi ja selkeämpi, ja tästä syytä raportti on ajateltu jakaa kahteen osaan. Ensimmäinen osa pitäisi sisältää varsinaisen suunnitelman ja toinen osa liitteet.

Suunnitelmarungosta käydyssä keskustelussa todettiin, että ilmastonmuutos pitäisi näkyä suunnitelmasta vahvemmin ja operatiivinen toiminta voitaisiin kuvata varsin tarkastikin. Suunnitelmarunkoon toivotaan kuitenkin sisällöllistä tarkennusta ennen kuin siihen voi ottaa tarkemmin kantaa. Olli tarkentaa sisällysluekkeloa ja se tulee tulvaryhmälle kommentoitavaksi 15.6. mennessä.

Kari esitteli edellisellä tulvariskien hallintasuunnitelman kierroksella kirjatut toimenpiteet sekä vaikutusmatriisin, johon on koottu yksityiskohtaisesti tavoitteet, niitä toteuttavat toimenpiteet sekä näitä koskevat vaikutusten arvioinnit. Samat toimenpidekokonaisuudet tulevat sisältymään myös uuteen suunnitelmaan, mutta nyt on oikea aika pohtia sitä, millä tarkkuustasolla nämä kokonaisuudet tullaan käsittelemään ja millaisia muutoksia niihin on syytä tehdä. Esimerkiksi Helsingin laatimat tulvasuojelun toimenpiteitä koskevat ”soikio-kartat” voisi sisällyttää uuteen suunnitelmaan.

Matriisin todettiin olevan varsin raskas, joten sitä toivottiin kevennettävän ja selkeytettävän edellisestä kierroksesta. Kokouksessa ehdotettiin, että matriisi voisi pitää sisällään esimerkiksi vain merkittävimmät ja uudet toimenpiteet.

Kokouksessa huomautettiin, että työn lähtökohtana on ollut päivittää vanha suunnitelma, joten alkuperäisen tavoitteen sekä resurssien optimoinnin kannalta olisi hyvä pyrkiä kuitenkin käyttämään vanhan raportin osia hyväksi niiltä osin kuin se on mahdollista. Asioita ei tarvitse kirjoittaa kokonaan uudestaan, mutta tiivistämisen varaa on.

Eija, Jouni ja Reetta lupasivat tutustua toimenpiteisiin tarkemmin kesäkuun alkupuolella. Tämän pohjalta muu tulvaryhmä antaa kommentit toimenpiteistä. Kommentoitavat aineistot tulevat ryhmän Teamsiin.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraava kokous

Helsingin ja Espoon tulvaryhmän seuraava kokous on 1.9.2020 klo 12-14

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.